

Russerne som forsøker å starte et nytt liv i Istanbul

Siden Russlands invasjon av Ukraina har flere hundre tusener russere forlatt landet. Mange av dem klarer ikke å se for seg noen retur til hjemlandet.

Russiske Sania Galimova (29) flyttet til Tyrkia sammen med sin mann og datter. Her: Galimova (midten) under en pause i konserten hun har organisert i bokhandelen sin, Istanbul 8. januar. (Foto: Ozan Acidere)

Av Roya Shahibzadeh, Journalist

I en bokhandel i Cihangir, sentralt i Istanbul, har russiske og tyrkiske artister møtt opp for å holde konsert 8. januar – dagen etter den ortodokse julefeiringen. Lyset er dempet for anledningen og en scene er rigget opp foran bokhyllene. Butikkens eier, Sania Galimova, deler ut kanelboller og te til gjestene. Mange av dem er russere som har flyttet til Istanbul etter Russlands invasjon av Ukraina.

«Er det noen som nylig har slått opp med en kjæreste?», spør en av artistene fra scenen.

27/02/2023 05:05

– Vi slo opp med landet vårt, hvisker bokhandelassistenten til Morgenbladet.

Da krigen begynte bestemte mange russere seg for at det var på tide å pakke kofferten og forlate det eneste hjemmet de hadde kjent. Nå forsøker de å etablere seg – og et russisk eksilmiljø – i Istanbul. Ingen offisielle tall finnes på hvor mange russere som har flyttet til Tyrkia etter krigen, men ifølge tyrkiske myndigheter har over 140 000 russere blitt innvilget oppholdstillatelse i Tyrkia. Noen reiste alene, andre med familie eller venner. For mange russere er dette den første julen de har feiret som immigranter. Mange av dem vet ikke når, eller om de i det hele tatt kommer til å returnere til hjemlandet sitt.

I oppvasken: Sania Galimova tar oppvasken under en konsert i den russiske bokhandelen hun har åpnet i Istanbul, byen hun flyttet til i kjølvannet av den russiske invasjonen av Ukraina, sammen med sin ektemann og datter. (Ozan Acidere)

Fryktet for datterens fremtid

– Russere har veldig svake pass, noe som gjorde at vi hadde veldig få valgmuligheter. Tyrkia, Georgia og Armenia var blant alternativene. Jeg har ikke vært i Georgia eller Armenia, men jeg var i Istanbul med moren min da jeg var ni år gammel og husket det som en veldig kul by, sier Sania Galimova (29), som har flyttet hit sammen med sin mann og datter. Hun og mannen har alltid oppfordret datteren sin til å tenke selv.

– Hvis læreren din forteller deg at det er galt å være homofil, eller at homofile er ulovlige, er det lov å ha en annen mening.

Etter 24. februar 2022, da Russland invaderte Ukraina, er slike verdier blitt stadig vanskeligere å lufte høyt.

Galimova forteller at de hun møter i Tyrkia i hovedsak er positive til russisk innvandring.

Selv om myndighetene i Russland mener han er terrorist, sier Eduardovitsj at han ikke har gjort annet enn å delta i demonstrasjoner.

To ganger ble han arrestert. Fra han ble løslatt første gang, til han ble arrestert igjen, tok det mindre enn fem minutter.

– Første gang var jeg i arresten i åtte eller ni dager. Da jeg forlot politistasjonen etter løslatelsen, kom en politimann bort til meg, anholdt meg og tok meg med til en annen politistasjon, hvor jeg tilbrakte nye syv dager.

Prøver seg som gatemusikant: Aleksej Klovov Eduardovitsj, Istanbul 4. desember 2022. (Ozan Acidere)

Etterpå dro han til Tyrkia.

– Det var den eneste direktebilletten jeg fikk tak i.

Han forteller at det kun tok et par timer fra han tok avgjørelsen om å forlate Russland, til han befant seg på flyplassen.

Spiller et dobbeltspill

Hver eneste dag samler en gruppe mennesker seg i Odakule, ved en parkeringsplass rett bak Istanbuls travleste gate, Istiklal. Parkeringsplassen ligger tre minutters gange fra Russlands konsulat i Istanbul.

Vil bli hørt: Anna Barteneva er en av mange russere i Istanbul som deltar i de ukentlige demonstrasjonene mot krigen. (OZAN ACIDERE)

Opprop: Anna Barteneva samler sammen bannere og plaketter i etterkant av en demonstrasjon i Istanbul før jul. (Ozan Acidere)